

Miten on meneteltävä? - Belgia

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?
- 2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?
- 3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?
- 4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?
- 5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?
- 6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?
- 7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?
- 8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?
- 9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?
- 10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?
- 11 Voinko saada oikeusapua?
- 12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?
- 13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Voi olla tarkoituksenmukaisempaa turvautua vaihtoehtoihin riidanratkaisukeinoihin (ks. erillinen tietosivu).

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Kanneoikeuden vanhentumisajat vaihtelevat tapauksen mukaan. Vanhentumisaikoja koskevaan kysymykseen voi saada selvennystä asianajajalta tai oikeussuojaa koskevia tietoja kansalaisille antavalta viranomaiselta.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Ks. "Tuomioistuinten toimivalta" -niminen tietosivu.

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Ks. "Tuomioistuinten toimivalta – Belgia" -niminen tietosivu.

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Ks. "Tuomioistuinten toimivalta – Belgia" -niminen tietosivu.

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Periaatteessa asianosaisten on oikeudenkäyntilain (*Gerechtig Wetboek / Code judiciaire*) 728 §:n 1 momentin mukaan joko esiinnyttävä oikeudessa itse tai heillä on oltava asianajaja.

Kassaatiotuomioistuimen (*Hof van Cassatie / Cour de cassation*) oikeudenkäyntejä (oikeudenkäyntilain 478 ja 1080 §) lukuun ottamatta asianosaiset voivat saapua yleiseen tuomioistuimeen, esittää sille itse vaatimuksensa ja perusteensa sekä puolustautua. Tuomari voi kuitenkin kieltää asianosaiselta tämän oikeuden käytön, jos hän katsoo, ettei kyseinen henkilö mielentilansa tai kokemattomuutensa vuoksi pysty esittämään asiaansa asiallisesti tai riittävän selkeästi (oikeudenkäyntilain 758 §).

Jos asianosainen ei itse halua viedä asiaa tuomioistuimeen, hän voi käyttää asianajajan palveluja.

Oikeushenkilöt, kuten yritykset, voivat esiintyä oikeudessa itse (valtuutettujen elinten välityksellä) tai asianajajan edustamina. Ne eivät voi vedota oikeudenkäyntilain 728 §:n 2 momentissa säädettyyn poikkeukseen, jota käsitellään tarkemmin jäljempänä.

Oikeudenkäyntilain mukaan asianosaisten edustus tuomioistuimessa on varattu periaatteessa asianajajille. Oikeudenkäyntilain 440 §:n mukaan edustuksen yksinoikeus koskee oikeutta nostaa kanne ja esittää vastineita, oikeutta esiintyä asianosaisen puolesta oikeudessa sekä oikeutta puolustaa kolmatta osapuolta. Asianajajakunnan jäsenillä on samaten yksinoikeus allekirjoittaa yksipuolisia hakemuksia muissa kuin laissa määritellyissä tapauksissa (oikeudenkäyntilain 1026 §:n 5 momentti).

Kassaatiotuomioistuimessa asianosaista edustaa kassaatiotuomioistuimen valtuuttama asianajaja, jonka käyttö on lakisääteistä. Tämä vaatimus ei koske asianomistajia rikosoikeudellisissa asioissa (oikeudenkäyntilain 478 §).

Laissa on kuitenkin joitakin poikkeuksia oikeudenkäyntilain 728 §:n periaatteeseen, jonka mukaan asianosaisten on sekä asiaa vireille pantaessa että sen myöhemmissä käsittelyvaiheissa esiinnyttävä oikeudessa itse tai asianajajansa edustamina (oikeudenkäyntilain 728 §:n 1 ja 2 momentti).

Oikeus toimia asianosaisen edustajana oikeudenkäynnissä sisältää siis myös oikeuden panna asia vireille.

Rauhantuomarin (*vrederechter / juge de paix*) edessä, kauppantuomioistuimessa (*rechtbank van koophandel / tribunal de commerce*) ja työtuomioistuimessa (*arbeidsgerichten / juridictions du travail*) asianosaista voi edustaa paitsi asianajaja myös asianosaisen puoliso taikka verisukulainen tai henkilö, joka on sukua avioliiton kautta, jolla on tuomarin hyväksymä valtakirja (oikeudenkäyntilain 728 §:n 2 momentti).

Työtuomioistuimissa (oikeudenkäyntilain 728 §:n 3 momentti)

- työntekijää (työläistä tai toimihenkilöä) voi edustaa työntekijäjärjestön asiamies (luottamusmies), jolla on siihen valtakirja. Luottamusmies voi hoitaa työntekijän puolesta kaikki edustuksen edellyttämät toimet, esiintyä oikeudessa ja vastaanottaa riita-asian käsittelyyn ja ratkaisuun liittyvät tiedoksiannot;
- myös itsenäistä ammatinharjoittajaa voi edustaa itsenäisten ammatinharjoittajien etujärjestön luottamusmies silloin, kun riita koskee itsenäisen ammatinharjoittajan tai sellaisena työkyvyttömäksi joutuneen henkilön oikeuksia ja velvollisuuksia;
- toimeentulotuesta 7. elokuuta 1974 annetun lain ja sosiaalitoimistoista (OCMW/CPAS) 8. heinäkuuta 1976 annetun organisen lain soveltamiseen liittyvissä riita-asioissa asianosaista voi avustaa tai edustaa sellaisen sosiaalialan organisaation asiamies, joka ajaa lainsäädännössä tarkoitettujen henkilöiden etuja.

Edellä mainittujen poikkeusten lisäksi on olemassa muutamia lakisääteisiä poikkeuksia, jotka koskevat lapsen huoltajuutta ja lapsikaappauksia.

Poikkeukset koskevat kanteita, joissa vedotaan

- 25. lokakuuta 1980 tehtyyn yksityisoikeuden alaa koskevaan Haagin yleissopimukseen kansainvälisestä lapsikaappauksesta, jossa määrätään lapsen palauttamisesta, toisessa maassa tunnustettujen lapsen huoltajuutta tai tapaamista koskevien oikeuksien kunnioittamisesta ja tapaamisoikeuden järjestämisestä;
- 20. toukokuuta 1980 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen lasten huoltoa koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja lasten palauttamisesta.

Näissä asioissa syyttäväviranomainen voi edustaa kantajaa silloin, kun tämä on esittänyt asiansa keskusviranomaisen kautta (oikeudenkäyntilain 1322quinquies §).

Edellä on selitetty yleisellä tasolla, miten voidaan määrittää, voiko kantaja panna asian vireille itse vai asianajajansa edustamana. Lisäksi on tehtävä ero asian vireillepanotavan mukaan.

Belgian lainsäädäntö tuntee useita tapoja asian vireille panemiseksi tuomioistuimessa. Asia voidaan panna vireille haasteella, saapumalla vapaaehtoisesti oikeuteen, kontradiktorista menettelyä koskevalla hakemuksella tai yksipuolisella hakemuksella (ks. jäljempänä). Asia pannaan vireille hakemuksella; kyseessä on oikeustoimi, jolla vaaditaan oikeuksien tunnustamista. Tavallisin vireillepanotapa on haastehakemus.

Periaatteessa asia pannaan vireille haastemiehen toimittamalla haasteella, jolla vastaaja kutsutaan tuomioistuimen kuultavaksi (oikeudenkäyntilain 700 §). Vapaaehtoinen saapuminen oikeuteen, kontradiktorista menettelyä koskeva hakemus ja yksipuolinen hakemus ovat poikkeuksia tähän yleisperiaatteeseen.

Seuraavissa taulukoissa esitetään asian vireillepanija ja asianajajan käyttöpakko vireillepanotavan mukaan jaoteltuina.

Asian vireillepanija eri vireillepanomenettelyissä:

Vireillepanotapa

Vireillepanija

Haaste (oikeudenkäyntilain 727–730 §)

Kantaja (tai tämän asianajaja) pyytää haastemiestä toimittamaan haasteen vastaajalle.

Vapaaehtoinen saapuminen oikeuteen (oikeudenkäyntilain 706 §)

Riidan osapuolet (tai niiden asianajajat) saapuvat oikeuteen.

Kontradiktorista menettelyä koskeva hakemus (oikeudenkäyntilain 1034bis–1034sexies §)

Kantaja (tai tämän asianajaja)

Yksipuolinen hakemus (oikeudenkäyntilain 1025–1034 §)

Kantaja (tai tämän asianajaja)

Asianajajan käyttö eri vireillepanotavoissa:

Vireillepanotapa

Asianajajan käyttö

Haaste

Käyttö on sallittua mutta ei pakollista.

Vapaaehtoinen saapuminen oikeuteen

Kontradiktorista menettelyä koskeva hakemus

Yksipuolinen hakemus

Hakemuksen allekirjoittamiseen vaaditaan asianajaja[1]: jollei laissa nimenomaan toisin määrätä, ainoastaan asianajaja voi esittää hakemuksen (oikeudenkäyntilain 1027 §:n 1 momentti).

Vireillepanotavan määräytyminen sen mukaan, mitä asia koskee:

Haaste on yleisin vireillepanotapa, jota voidaan käyttää kaikentyyppisissä asioissa.

Kontradiktorista menettelyä koskevaa hakemusta (oikeudenkäyntilain 1034bis–1034sexies §) voidaan käyttää tietyissä laissa erikseen säädettyissä tapauksissa. Tärkeimmät kontradiktorisen menettelyn vireillepanoa koskevat säännökset ovat oikeudenkäyntilain 704 ja 813 §, 1056 §:n 2 momentti, 1193bis, 1320, 1344bis ja 1371bis § ja 1454 §:n 2 momentti sekä siviililain 228, 331, 331bis, 340f ja 487ter §.

Näissä pykälissä säädetään erityisesti seuraavista:

- vapaaehtoinen väliintulo
- kiinteän omaisuuden myynti
- elatusapua (elatusavun myöntämistä, korottamista, alentamista tai lakkauttamista koskevat hakemukset)
- vuokrasopimuksiin liittyvät hakemukset
- takavarikointia koskevat kustannusarviot.

Kanne nostetaan hakemuksella, joka joko toimitetaan tuomioistuimen kirjaamoon tai lähetetään sinne kirjattuna kirjeenä. Kirjaamo lähettää asianosaisille kutsun saapua oikeuden istuntoon tuomarin määräämänä päivänä.

Yksipuolista hakemusta (oikeudenkäyntilain 1025–1034 §) voidaan käyttää vain laissa (eli oikeudenkäyntilain 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186–1189, 1192 ja 1195 §:ssä) nimenomaisesti mainituissa tapauksissa. Sitä käytetään myös silloin, kun kontradiktorista menettelyä ei voida soveltaa, koska asiassa ei ole vastaajaa.

Yksipuolista hakemusta käytetäänkin pääasiassa yksipuolisissa menettelyissä, esimerkiksi tapauksissa, joissa se on ehdottoman välttämätöntä.

Kun kanne nostetaan yksipuolisella hakemuksella, siinä on hakemuksen mitätöinnin uhalla oltava asianajajan allekirjoitus, jollei laissa toisin säädetä.

Tästä seuraa, että periaatteessa vain asianajaja voi panna asian vireille yksipuolisella hakemuksella.

Riita-asian asianosaiset voivat saapua oikeuteen vapaaehtoisesti, kun tuomiovalta asiassa on seuraavilla:

- ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- työtuomioistuin
- kauppatuomioistuin
- rauhantuomari
- siviilikanteita käsittelevä poliisituomioistuin.

Vapaaehtoisessa esiintymisessä tuomari laatii pöytäkirjan, jonka alaosaan asianosaiset allekirjoittavat lausunnon, jonka mukaan he hakevat tuomioistuimelta ratkaisua asiaansa.

Tämä vireillepanotapa on sallittu kaikissa riita-asioissa, ja se on myös muita tapoja edullisempi ja nopeampi.

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Henkilö, joka haluaa nostaa kanteen, voi ottaa yhteyttä tuomioistuimen kansliaan tai kirjaamoon.

Kun asia pannaan vireille haasteella, haastemies huolehtii haasteen tiedoksiannosta ja pyytää kirjaamoa merkitsemään sen asialuetteloon toimitettuaan sinne ensin haasteen alkuperäiskappaleen tai tarvittaessa sen jäljennöksen (oikeudenkäyntilain 718 §). Tuomioistuimen kirjaamo pitää rekisteriä (asialuettelo) kaikista tapauksista. Merkintä luetteloon on pätevä vain, jos se on tehty viimeistään haasteessa ilmoitetun asian käsittelypäivää edeltävänä päivänä. Asialuettelo on julkinen (oikeudenkäyntilain 719 §), joten vastaaja voi halutessaan tarkistaa, onko asia, josta hänelle on toimitettu haaste, todella merkitty luetteloon.

Vapaaehtoisessa oikeuteen saapumisessa joko asianosaiset tai heidän asianajajansa pyytävät kirjaamoa merkitsemään asiansa asialuetteloon.

Jos kyseessä on kontradiktorista menettelyä koskeva hakemus, kantaja tai tämän asianajaja toimittaa hakemuksen tuomioistuimen kirjaamoon tai lähettää sen tuomioistuimen kirjaajalle osoitettuna kirjattuna kirjeenä yhtä monena kappaleena kuin asiassa on osapuolia (oikeudenkäyntilain 1034quinquies §).

Jos kyseessä on yksipuolinen hakemus, asianajaja toimittaa sen kahtena kappaleena ja osoittaa sen sille tuomarille, joka käsittelee asian. Myös yksipuolinen hakemus

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Kielten käytöstä säädetään oikeudenkäyntikielistä 15. kesäkuuta 1935 annetussa laissa, joka on julkaistu Belgian virallisessa lehdessä (*Belgisch Staatsblad / Moniteur belge*) 22. kesäkuuta 1935. Siinä säädetään kielten käytöstä Belgian siviili- ja kauppatuomioistuimissa.

Periaatteessa oikeudenkäyntikieli määräytyy toimivaltaisen tuomioistuimen maantieteellisen sijainnin mukaan. Kielilain 42 §:n mukaan Belgiassa on kolme kielialuetta: ranskan-, hollannin- ja saksankielinen alue. Brysselin pääkaupunkiseutu on kaksikielinen (ranska ja hollanti) alue, johon kielilain mukaan kuuluvat seuraavat kunnat: Anderlecht, Brusse/Bruxelles, Elsene/Ixelles, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette/Jette-Saint-Pierre, Koekelberg, Oudergem/Auderghem, Schaarbeek/Schaerbeek, Sint-Agatha-Berchem/Berchem-Sainte-Agathe, Sint-Gillis/Saint-Gilles, Sint-Jans-Molenbeek/Molenbeek-Saint-Jean, Sint-Joost-ten-Noode/Saint-Josse-ten-Noode, Sint-Lambrechts-Woluwe/Woluwé-Saint-Lambert, Sint-Pieters-Woluwe/Woluwé-Saint-Pierre, Ukkel/Uccle, Vorst/Forest ja Watermaal-Bosvoorde/Watermael-Boitsfort.

Tietyissä olosuhteissa asia voidaan siirtää sellaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jossa käytetään toista oikeudenkäyntikieltä. Oikeudenkäyntikieltä voidaan myös vaihtaa tietyn edellytyksin, periaatteessa heti oikeudenkäynnin alussa.

Hakemuksen tekotapa: haaste, kontradiktorista menettelyä koskeva hakemus ja yksipuolinen hakemus on tehtävä kirjallisesti ja tiettyjen muotovaatimusten mukaisesti. Sen jälkeen kun asia on merkitty tuomioistuimen asialuetteloon, kirjaaaja perustaa sille asiakirjakansion. Kansio toimitetaan asiaa käsittelevälle tuomarille tai, jos tuomioon haetaan muutosta toisessa oikeusasteessa tai kassaatiotuomioistuimessa, kyseisen ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon.

Toistaiseksi hakemuksia ei voi toimittaa faksilla eikä sähköpostilla.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Kanteen nostamista varten ei ole olemassa lomakkeita. Hakemuksessa on kuitenkin oltava tietyt tiedot sen mitätöinnin uhalla.

Niin haasteen, kontradiktorista menettelyä koskevan hakemuksen kuin yksipuolisen hakemuksen on mitätöinnin uhalla täytettävä tietyt oikeudenkäyntilaissa säädetyt vaatimukset. Tärkeimmät hakemuksessa ilmoitettavat pakolliset tiedot ovat asianosaisten henkilötiedot, kanteen aihe, toimivaltaisen tuomioistuimen nimi ja istunnon päivämäärä.

Haasteessa on ilmoitettava muun muassa seuraavat tiedot (oikeudenkäyntilain 43 ja 702 §):

- haastemiehen allekirjoitus,
- kantajan sukunimi, etunimet ja kotipaikka,
- haastetun henkilön sukunimi, etunimet ja kotipaikka tai sen puuttuessa oleskelupaikka,
- kanteen aihe ja tiivistelmä sen perusteista,
- tuomioistuimen nimi, jossa asia pannaan vireille,
- tiedoksiantopäivämäärä ja -paikka,
- oikeudenistunnon paikka, päivämäärä ja kellonaika.

Kontradiktorista menettelyä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava seuraavat tiedot (oikeudenkäyntilain 1034ter §):

- päivämäärä,
- kantajan sukunimi, etunimet, ammatti ja kotipaikka sekä tarvittaessa asema ja kaupparekisterinumero tai elinkeinonharjoittajan rekisterinumero,
- haastetun henkilön sukunimi, etunimet, kotipaikka ja tarvittaessa asema,
- kanteen aihe ja tiivistelmä sen perusteista,
- tuomioistuimen nimi, jossa asia pannaan vireille,
- kantajan tai tämän asianajajan allekirjoitus.

Yksipuolisessa hakemuksessa on oltava seuraavat tiedot (oikeudenkäyntilain 1026 §):

- päivämäärä,
- hakijan sukunimi, etunimet, ammatti ja kotipaikka sekä tarvittaessa tämän laillisten edustajien sukunimi, etunimet, kotipaikka ja asema,
- kanteen aihe ja tiivistelmä sen perusteista,
- tuomioistuimen nimi, jossa asia käsitellään,
- asianajajan allekirjoitus, jollei laissa muuta säädetä.

Jos riitapuolet saapuvat ensimmäisen oikeusasteen käsittelyyn (ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien, työtuomioistuimien, kauppatuomioistuimien, rauhanuomioistuimien, siviiliasioita käsittelevä poliisituomioistuimien) vapaaehtoisesti, tuomari laatii pöytäkirjan asianosaisten lausunnosta, ja asianosaiset allekirjoittavat sen oikeudenkäyntilain 706 §:n mukaisesti.

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Tuomioistuimelle on maksettava oikeudenkäyntimaksuja. Niitä ovat leimaverot, kirjaamo- ja rekisteröintimaksut, oikeudelliseen käsittelyyn liittyvät maksut ja korvaukset sekä tuomion oikeaksi todistetusta jäljennöksestä perittävät maksut (oikeudenkäyntilain 1018 §).

Asian vireillepanon yhteydessä kantajalta peritään hakemusmaksu. Kirjaamokuluja peritään luetteloon merkitsemisestä, asiakirjojen laatimisesta ja jäljennösten oikeaksi todistamisesta. Lopullisessa tuomiossa vahvistetaan oikeudenkäyntikulut, jotka oikeudenkäyntilain 1017 §:n mukaisesti määrätään yleensä hävinneen osapuolen maksettavaksi. Tuomioistuimien voi kuitenkin lykätä päätöstä oikeudenkäyntikuluista. Tällöin tuomion antanut tuomari määrää kuluista, kun asian ensimmäisenä vireille pannut osapuoli sitä pyytää.

Asianajajan palkkiot ja kulukorvaukset eivät sisälly oikeudenkäyntikuluihin, vaan asianajaja ja asiakas tekevät niistä erillisen sopimuksen. Kukin asianosainen maksaa siis oman asianajajansa palkkiot ja kulukorvaukset.

Oikeudenkäynnin häviävä osapuoli voidaan velvoittaa maksamaan oikeudenkäyntikorvausta (oikeudenkäyntilain 1018 ja 1022 §). Kyseessä on voittaneen osapuolen asianajajan kulujen ja palkkioiden kiinteämääräinen korvaus. Korvauksen suuruudesta, laskemisesta ja myöntämisestä määrätään 26. lokakuuta 2007 annetussa kuninkaan määräyksessä.

11 Voinko saada oikeusapua?

Ks. "Oikeusapu"-niminen tietosivu.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Kanne katsotaan nostetuksi, kun se on merkitty tuomioistuimen asialuetteloon, myös siinä tapauksessa, että oikeuteen on saavuttu vapaaehtoisesti.

Hakemukseen perustuvat kanteet ja väliuutimia koskevat hakemukset merkitään erillisiin asialuetteloihin, jonka jälkeen kanne katsotaan nostetuksi.

Osapuolille ei lähetetä asiasta vahvistusta. He voivat kuitenkin tarkistaa asialuettelosta, onko kanne merkitty sinne. Kun asia on merkitty asialuetteloon, tuomari on velvollinen tekemään siinä ratkaisun.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Mikäli asianosaista edustaa asianajaja, tämä osaa yleensä antaa tietoja menettelyn etenemisestä. Tietoja voi pyytää myös sen tuomioistuimen kirjaamosta, jossa asia on vireillä. Haasteesta käy ilmi istunnon päivämäärä ja tuomarin nimi.

Ensimmäisessä vaiheessa annetaan valmisteluistuntoon liittyviä tietoja.

Jos asia on pantu vireille haasteella, haastemies ilmoittaa kantajalle valmisteluistunnon eli käsittelyn ensimmäisen vaiheen päivämäärän.

Kun on kyse kontradiktorista menettelyä koskevasta hakemuksesta tai vapaaehtoisesta oikeuteen saapumisesta, asianosaisille tiedottamisesta vastaa tuomioistuimen kirjaaja.

Kun on kyse yksipuolisesta hakemuksesta, istuntoa ei järjestetä. Kirjaaja voi kuitenkin kutsua kantajan kuultavaksi, mikäli tuomari haluaa esittää tälle kysymyksiä.

Toisessa vaiheessa asiaa valmistellaan pääkäsittelyä varten. Asianosaisten on noudatettava lakisääteistä määräaika (oikeudenkäyntilain 747 §:n 1 momentti), johon mennessä asiakirjat ja vaatimukset (kirjalliset huomautukset ja perustelut) on jätettävä. Jos määräaikoja ei noudateta, siitä voidaan määrätä oikeudenkäyntilain 747 §:n 2 momentin mukaisia seuraamuksia.

Kun asia on pantu vireille ja se on valmis käsittelyä varten, asianosaiset pyytävät tuomioistuinta määräämään käsittelypäivän. Ajankohta riippuu tuomioistuimen työmäärästä ja siitä, miten paljon aikaa asian käsittelyyn on varattavissa. Joissakin tapauksissa menettelyyn voi tulla välivaiheita (asiantuntijalausunnat, asianosaisten ja todistajien kuuleminen jne.), joiden vuoksi menettelyn

kokonaiskesto on vaikea arvioida etukäteen. Välivaiheet voivat nimittäin johtaa menettelyn keskeyttämiseen, lykkäämiseen tai jopa asian raukeamiseen.

Istunnon lopussa keskustelut viedään päätökseen ja asia siirtyy tuomarin päätösharkintaan. Oikeudenkäyntilain 770 §:n mukaisesti tuomarin on periaatteessa annettava ratkaisunsa kuukauden kuluessa harkintavaiheen alkamisesta.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 12/11/2015